

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І НАУКИ
ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР ПРОФТЕХОСВІТИ
У ДНІПРОПЕТРОВСЬКІЙ ОБЛАСТІ

**Про роль та результативність роботи інформаційних центрів,
створених на базі бібліотек**

Матеріал підготовлений
методистом НМЦ ПТО Олійник Л.О.

м. Дніпропетровськ
2013

Процес реформування традиційної моделі бібліотеки в бібліотечно-інформаційний центр навчального закладу почався в ПТО області у 2003 році. За ці роки в бібліотеках ПТНЗ області вже склалася певна система роботи інформаційних центрів, яка націлена на активне використання інформаційних електронних ресурсів, електронних засобів навчання в обслуговуванні користувачів бібліотеки, на створення власних медіаматеріалів.

Сьогодні особлива увага у роботі бібліотекарів приділяється використанню електронних ресурсів, накопиченню, збереженню та систематизації інформації та забезпеченню нею навчально-виховний процес.

З метою складання моніторингу результатів роботи інформаційних центрів на базі бібліотек ПТНЗ проведено анкетування бібліотекарів.

Маємо такі результати.

1. 58 ПТНЗ мають **66** бібліотек, які обслуговують бібліотекарі з фаховою освітою -24 особи (36%), з вищою освітою - 32 особи(48%), з середньою освітою – 34 особи (52%) .

2. На базі бібліотек ПТНЗ функціонують 36 інформаційних центрів.

3. В бібліотеках ПТНЗ в наявності:

- 92 комп'ютери;
- підключені до мережі Інтернет 38 бібліотек;
- кількість місць, обладнаних комп'ютером з виходом в Інтернет, 67 ;
- послугами Інтернету в середньому за місяць користуються 1581 учень ПТНЗ, що складає 5,5% від загального контингенту учнів.

Ця кількість невелика, але існування комп'ютерного часу для учнів – вже позитив в вихованні інформаційної культури учнів.

37 бібліотекарів розміщують на сайті навчального закладу інформацію про роботу бібліотеки.

4. В бібліотеках при обслуговування користувачів використовуються):

- **Інтернет-ресурси** урядового порталу, МОНмолодьспорту, сайтів НМЦ ПТО, КрММЦПТО тощо. З сайту НМЦ ПТО використовуються наступні матеріали: моніторингові дослідження, нормативно-правове забезпечення, профпідготовка, передовий досвід бібліотекарів, електронні засоби навчання, охорона праці, планування роботи класного керівника, інформаційні веб-ресурси ;

- **сайти** : бібліотеки України, електронні бібліотеки, Всеукраїнська освітня мережа «Щоденник», Школа UA, преса для викладачів, сайти за професіями, веб-сайт « Вчитель – вчителю, учням та батькам» та інші;

- **електронні засоби навчання** - 1238 примірників;

- **мультимедійні продукти:**

- презентації з професій, передового досвіду, виховних засобів, уроків теоретичного навчання,
- електронні посібники і підручники,
- озвучені виставки,
- відео-дефіле кравців,

- соціальні ролики і відеоматеріали.

5. Для систематизації матеріалів і зручності у використанні бібліотекарі створюють електронні банки даних:

- електронні каталоги навчальної літератури;
- електронні підручники і посібники;
- інформаційно-правове забезпечення:
- на допомогу майстру, викладачу;
- картотеки періодичних видань;
- спецпредмети та інші.

6. Багато керівників ПТНЗ, усвідомлюючи потребу у підручниках і навчальних посібниках, придбали 1136 примірників навчальної літератури за позабюджетні кошти (МВПУПТ-299 прим., ДЦПО -145 прим., ДПЗЛ -136 прим.), а також здійснили якісну передплату періодичних видань (ДПЛ -46 видань, ДПЗЛ -42, ТПГЛ-32, КЦПОММ-31, ДЦППРКБА-30). Це реальні шляхи поповнення бібліотечних фондів ПТНЗ сучасною літературою і інформацією.

7. Бібліотекарями визнані такі результати роботи інформаційного центру щодо **покращення оволодіння професією учнями ПТНЗ:**

- вільний доступ до інформаційних ресурсів Інтернету дає можливість знайти сучасну інформацію з різних галузей, допомагає створенню власних електронних ресурсів;
- інформаційна практична допомога педпрацівникам із проведення уроків і заходів з використанням електронних презентацій, електронних навчальних програм, ресурсів Інтернету;
- створення проекту «Моя професія – моя гордість»;
- презентація «Час вибору» та тематична збірка з кожної професії дали можливість учням узнати історію професій, кодекс професійної культури, віртуальне ознайомлення з робочими місцями на підприємствах-замовниках кадрів – ПТУ-2;
- перегляд відеороликів зі спец предметів «Прилади кравців для прасування», «Останні розробки інституту зварювання ім. Патона» - ЗДПЛ;
- презентації для батьків учнів КНВЦ;
- електронні словники професійної лексики – КНВЦ, ТПАЛ;
- створено фаховий фонд преси, що висвітлює новинки у професійних галузях «Зварник», «Електрик» - ДВПУ;
- підбір матеріалів для дипломних проектів – ДПЛ, ЦППРК-1;
- безкоштовне копіювання, сканування матеріалів для учнів;
- випуск кольорових буклетів за професією - НПЛ;
- створено відеофільм «Ліцей-наш дім» - КПГМЛ;
- створено електронні плакати, зошити – КПБЛ та інше.

8. Серед цікавих досягнень у роботі інформаційних центрів ПТНЗ області, пов'язаних з використанням новітніх технологій, визнано:

- розроблену авторську структуру роботи інформаційного центру у внутрішній мережі Інтернет – МПТУПТ;
- оформлений центр інформаційного комфорту і розвитку –КНВЦ;
- літературну вітальню – ПТУ-2;

- відеоролик «Правила поведінки у бібліотеці» - ДЦППРК;
- віртуальну подорож по бібліотеках України та інших країн - ДПЛ;
- інтерактивні книжкові виставки з використанням експозицій, створених учнями – ПЛ;
- навчально-виховний проєкт «Зернятко творчості» - МПТУ;
- слайдові фільми, випуск поетичних творів учнів – ВПУ-55;
- електронні словники ТПАЛ;
- посібник скорочених посилань та пошукових систем для роботи в мережі Інтернет МПЛ .

Заслужують уваги інформаційні центри МВПУПТ, ВПУ-55, МЦППВ, КНВЦ, ВПУ-17, ДВПУ, СПЛ. КПБЛ, КЦПОММ, ТПАЛ, ДПЛ, ПТУ-2, ДНВЦППРМГЗ, МПЛ.

Разом з тим, треба відмітити, що в бібліотеках СПАЛ, ДПЗЛ, ПТУ-71, 88, АЦППРК немає комп'ютеру, а у 28 бібліотеках немає виходу в Інтернет. Бібліотекарі ПТУ-71, АЦППРК, КПЛ, КПГМЛ, КПТМЛ користуються можливостями Інтернету, який знаходиться у методичному кабінеті навчального закладу. Звісно, що не всі бібліотекарі спроможні вирішити багато технічних питань, пов'язаних з роботою на комп'ютері. Та багато з них знаходять шляхи співпраці з фахівцями і активно впроваджують інновації у своїй роботі.

Наповнення бібліотечного фонду залежить від ініціативи, зацікавленості у роботі, відповідальності бібліотекаря. Задача керівників навчальних закладів – створити належні умови для роботи інформаційного центру, сприяти якісному комплектуванню бібфондів, посилити вимоги до бібліотекарів щодо самоосвіти, самовдосконалення, підвищення кваліфікації.

Аналізуючи роботу бібліотек як інформаційних центрів в цілому можна стверджувати, що збільшилася потреба у бібліотечних послугах і збільшилося відвідування бібліотеки, а бібліотекарі вдало впроваджують в свою роботу новітні технології. Учні отримали можливості самостійно працювати в Інтернеті, використовувати різні джерела інформації.

Представлені в анкетах заходи свідчать про те, що роль інформаційних центрів щодо формування професійних навичок учнів збільшилася та змістовно збагатилася. Робота з цього напрямку щоденно продовжується і поглиблюється.

ПРОЕКТ РІШЕННЯ:

Навчально-методична рада НМЦ ПТО у Дніпропетровській області на засіданні 21 лютого 2013 року визнала в цілому позитивною роботу бібліотекарів ПТНЗ щодо реформування бібліотек у інформаційні центри .

Була відзначена та схвалена належна організаційна та методична робота НМЦ ПТО щодо створення інформаційних центрів на базі бібліотек ПТНЗ області.

Рада визначила недостатньою роботу певних ПТНЗ з реформування бібліотек, з впровадження новітніх технологій в діяльність бібліотекаря.

Виходячи із вищезазначеного, навчально-методична рада ухвалила наступне рішення:

1. Інформацію методиста НМЦ ПТО Олійник Л.О. взяти до уваги.

2. НМЦ ПТО :

2.1. Сприяти процесу реформування бібліотек в інформаційні центри шляхом надання методичної допомоги, методичних рекомендацій, адрес передового досвіду бібліотекарів ПТНЗ області.

2.2. Рекомендувати навчальним закладам використовувати електронні

засоби навчання та Інтернет-ресурси при обслуговування користувачів бібліотеки, накопичувати, зберігати, систематизувати інформацію та забезпечувати нею навчально-виховний процес.

2.3 Надавати методичну допомогу бібліотекарям щодо участі у щорічному огляді-конкурсі «Краща бібліотека ПТНЗ».

3. Директорам ПТНЗ:

3.1 Вважати пріоритетом управлінської діяльності створення і діяльність інформаційного центру закладу.

3.2 Вишукувати ресурси щодо покращення матеріально-технічного забезпечення бібліотеки (комп'ютерна техніка, бібліотечний фонд, передплата періодичних видань).